

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

VI. Saziv

Jesenska sesija

Komisija za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj

Sednica br. 48/2018

Priština, 20.11.2018, u 11:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-10

Z A P I S N I K

Na sednici su učestvovali: Sala Berisha Shala, predsednik, Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika, Adem Hodža, drugi zamenik predsednika, Glauk Konjufca, Hykmete Bajrami, Lutfi Zharku, Memli Krasniqi, Muharrem Nitaj, Veton Berisha i Duda Balje, članovi.

Odsutan: Liburn Aliu, član.

Pozvan: g. Endrit Shala, Ministar trgovine i industrije (MTI).

Drugi učesnici: Durim Limaj, Rexhep Billaca, MTI; Vatra Qehaja, LVV; Edon Baliqi, KDI; Dren Ajeti, Klub proizvođača, kao i medije.

Podržno osoblje Komisije: Armend Ademaj, Muhamet Morina i Besim Haliti.

Sednici je predsedavala: Sala Berisha Shala, predsednica Komisije.

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa sednice od 06.11.2018;
3. Izveštavanje ministra za Trgovinu i industriju, Endrit Shala, u vezi realizacije Plana rada za ovu godinu i planiranje za iduću godinu;
4. Razno.

Predsednica je konstatovala da su ispunjeni uslovi za početak rada Komisije i otvorila sednicu prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez izmene.

2. Usvajanje zapisnika sa sednice od 06.11.2018

Zapisnik sa sednice od 06.11.2018, usvojen bez primedbi.

3. Izveštavanje ministra za Trgovinu i industriju, Endrit Shala, u vezi realizacije Plana rada za ovu godinu i planiranje za iduću godinu

Predsednica - je istakla da danas u Komisiji izveštava Ministar Ministarstva trgovine i industrije u vezi realizacije Plana rada za 2018. godinu, kao i planiranje za iduću godinu. Ona je izvestila poslanike da je Ministar dostavio pismen izveštaj i u vezi s tim reč je dala Ministru da predstavlja rad ministarstva.

Endrit Shala – je na početku zahvalio poslanike na pozivu i dosadašnju saradnju sa ministarstvom. On je naglasio da je izveštaj o radu Ministarstva kojeg smo uputili sada ću predstavljati pred vama. Govoreći o radu Ministarstva, ministar Shala je objasnio za poslanike da što se tiče zakonodavstva tokom izveštajnog perioda, usvojene su 7. zakona, 14. administrativna uputstva i 6. poslovnika, kao i da su usvojeni od strane Vlade 4. administrativna uputstva i 1. poslovnik, koji su sponzorisani od MTI-a. On je u nastavku, govorio podršku malih i srednjih preduzeća, putem olakšanja pristupa u finansijama i poboljšanju standarda kvaliteta, gde je naglasio da Kosovski Fond za kreditne garancije do sada je garantovao preko 1500 kredita. U nastavku, g. Shala je govorio o povećanju stranih direktnih investicija i onih iz dijaspore; Za avanziranje industrijskih politika Kosova; o turizmu; o poboljšanju nadgledanja tržišta, preko redovnih trgovinskih kontrola i promovisanju prava potrošača; za dalji razvoj tržišne politike, poboljšajući zakonodavnog okvira, kao i podizanje kapaciteta relevantnih departmana; za poboljšanje usluga industrijske imovine, preko promovisanja značaja kojeg ima industrijska imovina i biznisi kao i povećanje kapaciteta relevantnih institucija; za evropske integracije i koordiniranje politike; kao i o planu rada ministarstva za iduću godinu.

Muharrem Nitaj - je naglasio da nakon takse za proizvode Srbije, obavešteni smo da je povećana cena hleba u pojedinim sredinama. Da li imate neku analizu zašto je povećana cena hleba? Takođe, pitao je da li postoji instrumenti za kontrolisanje robe iz Srbije, budući da treba razlikovati da li su brundovi Srbije ili međunarodni?

Ministar - je objasnio da Kosovo pokrije preko 80% potrebe pšenicom. Povećanje cene hleba uopšte se ne odnosi sa taksom za uvoz iz Srbije. Povećanje cena hleba je učinjeno u Prizrenu i Kačanik i smatra se da u vezi ovog povećanja dogovorili su se pekarnice i to može kontrolisati Autoritet konkurencije ukoliko postoje zloupotrebe, a ovog autoriteta smo izvestili.

Dardan Sejdiu – je naglasio da spoljnu trgovinu treba tretirati kao spoljnu politiku. Taksa od 10% je dobro došla ali nije dovoljna. Postoje ogromne razlike između izvoza i uvoza, s toga treba kodifikovati unutrašnju i spoljnu trgovinu. Ova dva zakona moramo imati što pre kako bi otišli napred. Ne vidim nekog konkretnog odnosa za razvoj industrije. Fokus mora biti kako da suzbijemo ovu tržišnu razliku. Šta će se desiti posle takse od 10%? koji će biti konkretan korak? da li postoji neka kontinuirana radnja? kada ćete usvojiti administrativno uputstvo za postavljanje zastava zemlje porekla proizvoda po prodavnicama, pri proizvodnji, kako bi potrošači znali kakvog proizvoda će kupiti i da li će stupiti na snagu ovo uputstvo do kraja godine?

Glauk Konjufca – je naglasio manjkavosti u ekonomiji koji dolaze od ekonomskih orijentacija. Vlada sa Zakonom o budžetu za 2019, predviđa povećanje prihoda iz uvoza. Kako mislite da zamenite uvoz, budući oko 90% imamo uvoz, dok oko 10% izvoz? Ne vidimo da Vlada ima plan za poboljšanje ovih razlika. Investitori dijaspore imaju primedbe jer nemaju poseban tretman za investicije na Kosovu. Koliko je investicija dijaspore na Kosovu? kakvo je upoređivanje iz godine u godini? znači, da imamo tačne informacije. Postoje dve laboratorije za testiranje naftnih derivata, ali smatram da treba pokazati i imena kako bi znali čiju su one laboratorije?

Hykmete Bajrami – je naglasila da postoji pad u rangiranju poslovanja. Ne vidimo učešće u Savetu za ekonomski razvoj. Inspektorat ne pokazuje progres. Koliko smo pomagali Fondu za kreditne garancije? Budući da fond treba da svojim budžetom nastavi funkcionisanje. Imate pojedine agencije ministarstva, sa vršiocima dužnosti, zašto su još vršioci dužnosti? Imali smo drastičan pad stranih direktnih investicija. Zakon o trgovačkim društvima, posebno rodna kvota u bordovima, kako utiče u biznisu, jer smatramo da je teret za biznise? Za ekonomske zone, ko izabere ekonomske operatere, opštine ili ministarstvo? Inkubator biznisa u parku u Drenas je prazan, kako mislite da otvorite i druge inkubatore, kao što je slučaj u Mališevu, kada ovaj u Drenas ne funkcioniše? ranija odluka za taksu od 30% za voće i povrće, održali ste na snagu samo nedelju dana, za to trebaju održive takse. Imamo informacije da MTI bankarsku garanciju inkasiranu za projekat Brezovica pokušava da vrati, to je kršenje. Šta se dešava sa ovim pitanjima? Od prethodnog ministra je razrešen dužnosti sekretar Ministarstva, ali u međuvremenu je razrešen i ministar, dok je vraćen sekretar. Koji je učinio kršenje od njih?

Memli Krasniqi – je naglasio da u ovom periodu donete su neke veoma značajne odluke. Taksa od 10% je pravedna odluka Vlade. Pojedini trgovac može zloupotребiti ovu taksu i da povećava cene, ali nema razloga da se poveća cena hleba. Da se preduzimaju mere u legalnom smislu, za one koji zloupotrebljavaju. Dobro ste uradili, što se tiče dečijih igara, sa negativnim efektima za decu. U vezi sa rokovima proizvoda koji se potroše treba povećati kontrolu, kažnjavati i disciplinovati trgovce koji falsificiraju rok za određene proizvode. Da li možete uspostaviti ograničenja u uvozu, koje su povezane sa rokom koji je istekao, jer ima proizvode koje ulaze pre isteka roka za upotrebu? Spomenuto je da postoji tržišna neravnoteža, ali recite nam koji su sektori koji imaju pozitivno poslovanje? U vezi sa KIES-om, koji su vaši zahtevi za budžet, koji se povezuju sa promovisanjem investicija na Kosovu? izvršenje garancije za Brezovicu desilo i bilo kakva odluka za povratak je zakonsko kršenje. Pogledati povećanje takse sa 10% na 25%, budući da Srbija lobira protiv Kosova u svim pogledima.

Veton Berisha – je naglasio da je taksa od 10% dobro došla. Tokom diskusija sa biznismenima, shvatili smo da domaći proizvođači imaju poteškoća za dostavljanje svojih proizvoda na tržištu, jer pojedine prodavnice ne stvaraju prostorije, s toga treba raditi da se stvaraju prostorije za domaću proizvodnju. Povećanje cena hleba je zabrinjavajuće, stoga treba analizirati zašto je povećana cena hleba i u vezi zajednice koju predstavljam, ona je vrlo osetljiva zbog ovog povećanja. Mi nismo videli jednog programa ministarstva koja ima neku politiku za zajednice, što se tiče grantova. Zajednice imaju poteškoća u razvoju i kako vi mislite da podržavate zajednice, pogotovo zajednicu koju ja predstavljam?

Predsednica - pitanje: Zašto nije postao funkcionalan inkubator za biznise u Industrijskom parku u Drenas? Na početku treba da se funkcionaliziraju postojeći inkubatori pre otvaranja novih ukoliko je potrebno na osnovu iskustva sa prethodnim inkubatorima. Inspektorat da kontroliše, ukoliko postoje zloupotrebe od trgovaca određivanje takse u uvozima iz Srbije od 10%.

Ministar – odgovarajući na poslanička pitanja, objasnio je da je naša mogućnost da trgovinska pitanja uređujemo Zakonom o unutrašnjoj i spoljnoj trgovini. U vezi sa tržišnim disbalansom zahtevao sam da se identifikuju oblasti gde mi možemo pomoći sa grantovima tamo gde se može povećati izvoz. Nakon takse od 10% kao mere možemo nastaviti i sa reciprocitetom sa Srbijom. Administrativno uputstvo za uspostavljanje zastava zemlje porekla proizvoda, će stupiti na snagu 22. decembar. U vezi sa dijasporom naše fokusiranje je bio promovisanje mogućnosti za investicije na Kosovu od dijaspore. Oni su se suočili sa raznim zakonskim izazovima da se okvalifikuju kao strateški investitori, kao i kategorizacija vrednosti investicija je zatraženo da se snizi. Ovoj kategorizaciji može se izmeniti jedino promenom Zakona o strateškim investicijama. Izazov za dijasporu bio je i bankarska garancija povodom apliciranja za strateške investicije. Na osnovu izveštaja, opadanje u rang listi za bavljenje biznisom desilo je zbog toga što pojedine zemlje su mnogo unapredila. U vezi sa industrijom imamo projekat Svetske banke, da se gradi nova lokacija u Brnici i komplet centar kvaliteta na Kosovu da dislociramo tamo. U vezi sa inspektoratom, u okviru Vlade, vodi se projekat o inspektoratu, uopšte kako će funkcionisati. Što se tiče grantova od 329 aplikanta, dobili su 18 aplikanta, dok odbijeni su jedino 12 aplikanta. Vršilac dužnosti direktora i izvršnog šefa u ovom trenutku je jedino u KIESA. U vezi sa bankarskim garancijama za Brezovicu, imali smo jednog zahteva od kompanije za oslobađanje od garancije, ali po nama ovo pitanje je završeno. Bivši ministar je suspendovao sekretara na 30. dana, ali istog nije ga razrešio. Ja sam zadovoljan sa radom sekretara. Zamena ministra je u politici NISMA. Za ekonomske zone, sada procedure nabavke vodi ministarstvo, na osnovu sporazuma između MTI-a i opštinama. Inkubator za Mališevo bio je zahtev Opštine Mališevo. Sektori koji imaju pozitivan trgovinski debalans, su vina, drvena industrija, IT, minerali i Usluge. KIESA ima budžet od 5. miliona €, ali bilo bi dobro došlo da ima povećanje, kako bi promovisali što više mogućnosti za investicije, u vezi sa dečijim igrama, održali smo susret sa svim inspektoratima i opštinskim inspektorima za koordiniranje inspekcijских kontroli za identifikaciju dečijih igara sa štetnim sadržajem, poništen je ogromna mera njih, činimo napore i za vođenje inspekcijske kontrole za dečje igre koje se koriste po obdaništima. Fokusiranje u dečje igre će se nastaviti. Što se tiče rokova koji ističe tokom uvoza ovo pitanje će maltretirati Zakonom o unutrašnjoj trgovini i pogledaćemo alternative kako da regulišemo ovo pitanje. Inspekcijske kontrole su povećane kako bi bili

sigurni da su proizvodi kvalitetni na tržištu. U medijima je objavljeno da deklaraciji proizvoda, piše drukčije naziv o Kosovu nego što je predviđeno u Ustavu. Mi smo izdali uredbu da gde god se nalaze na tržištu proizvodi sa takvom deklaracijom da se udaljavaju iz tržišta, takođe u carini da se zabrani ulazak ovih proizvoda sa takvom deklaracijom. Podrška za domaću proizvodnju će se adresirati i u Zakonu o unutrašnjoj trgovini. U vezi sa pitanjem za grantove za određene zajednice, za sada, nismo imali grantove sa kvotom za određene zajednice, ali pogledaćemo ukoliko imamo zakonske mogućnosti da određeni grantovi, budu dodeljeni za manje razvijene zajednice. Inkubator u Industrijskom parku Drenas nije funkcionalan, budući da nema zainteresovanih, bio je jedino jedan zainteresovan, koji nije ispunio uslove. U buduće predviđa se da se izgradi i drugi industrijski park u Drenas, s druge strane puta, gde je postojeći industrijski park.

Hykmete Bajrami – je naglasila da administrativnom uputstvom o naftu, cilj je bio da se izgradi državna laboratorija, koja će izmeriti 8. činioca nafte. Gde se nalazite sa izgradnjom ove laboratorije? videla sam na web stranici da su akreditovani 10. organa za produkte izgradnje, kako su akreditovani? Da li postoji biznis koji je kvalifikovan kao strateški investitor? šta se dešava sa dečijim ingrama koje nisu uredna? kakav je tačan broj osoblja sa ugovorom o delu?.

Memli Krasniqi – je naglasio da dobro bi bilo ne dozvoliti da ulaze u carini proizvodi sa neustavnim nazivima u deklaraciji. Pogledati, ukoliko je potrebno i odluku Vlade o zabrani u carini proizvoda sa neustavnim nazivima u deklaraciji proizvoda.

Ministar - je objasnio da naredbu za zabranu proizvoda sa ne ustavnim nazivima u deklaraciji dobio sam juče i na osnovu Zakona o zaštiti potrošača. Obavezne su da sprovede sve institucije. MTI nema predviđen budžet za izgradnju laboratorije za naftu. Aktuelno, carina je izvršila tarifne analize kakva kategorija naftnih derivata ulazi u zemlji. Postoje samo dve licencirane laboratorije. Smatramo da pojedine usluge treba obavljati preko privatno – javnog partnerstva. Poništene su kao 17 hiljada dečje igre, zatraženo je od carine da se ne dozvoljava uvoz igara bez oznake “CE”.

Glauk Konjufca – je naglasio da jedna medija objavila članak da Ministarstvo intervenisala u kriterijuma konkursa za inspektora o kvalitetu nafte, prilagođavajući za određene kandidate.

Ministar - je odgovorio da u vezi s tim nema informacije i da ću tražiti informacije šta se desilo sa ovim pitanjem.

Nakon rasprave, Komisija je donela sledeći:

Zaključak

Komisija će podržati Ministarstvu trgovine i industrije prilikom razmatranja Nacrta zakona o unutrašnjoj i spoljnoj trgovini; u preduzimanju mera koja zaštite, podržavaju i promovišu domaću proizvodnju i povećava se izvoz, kao i kontrolu tržišta, kako bi bili osigurani da potrošač dobija kvalitetan proizvod, istovremeno će izvršiti demokratsku kontrolu putem izveštavanja o svakom pitanju.

4. Razno.

Tekuća pitanja

Predsednica - je zahtevala od članova Komisije da se poseti KOSTT-a, kako bi dobili tačne informacije po aktuelnoj situaciji u vezi članstva KOSTT-a u ENTSO-E.

Komisija je podržala predlog predsednice.

Predsednica - je informisala poslanike da u proceduri imamo regrutaciju članova Borda KOSTT-a i moramo odlučiti o panelu za intervjuisanje, na osnovu pravnog saveta sekretara Skupštine i projekta britanske ambasade.

Komisija je na narednoj sednici će odlučiti o panelu za intervjuisanje kandidata za članove borda KOSTT-a.

Sednica je završena u 13:00 časova.

Pripremila:

Jedinica za podršku Komisije

Predsednica Komisije,

Sala BERISHA SHALA